

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunale valg.

(Repræsentanter for visse personer uden fast bopæl i kommunen).

Fremsat den 28. november 1968 af Poul Dam, Gunhild Due, Krog Hansen og Morten Lange.

§ 1.

I lov om kommunale valg, jfr. lovbe- kendtgørelse nr. 455 af 21. december 1965, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, indsættes efter sidste ord: „jfr. dog § 6“.

2. I § 4, stk. 1, indsættes efter „jfr. § 3“: „, og de i § 6 omtalte repræsentanter for visse grundejere“.

3. I § 5, stk. 1, indsættes efter sidste ord: „eller de i § 28 omhandlede fortegnelser over grundejere“.

4. Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

„§ 6. I kommuner, hvor mindst 10 pct. af de kommunale skatter udskrives på fast ejendom, hvis ejere ikke har bopæl i kommunen, tiltrædes kommunalbestyrelsen i sager, der vedrører den tekniske forvaltning, kommunens budget og regnskab samt skatteudskrivningen, af en repræsentant for de uden for kommunen boende grundejere, valgt efter reglerne i § 28.“

5. Efter § 27 indsættes som ny afsnitsbetegnelse: „Repræsentanter for visse personer uden fast bopæl i kommunen.“

6. Efter § 27 indsættes som ny paragraf:

„§ 28. Forud for afholdelsen af ordinære kommunale valg udarbejdes i hver af de i § 1 nævnte kommuner ved kommunalbestyrelsens foranstaltning en fortegnelse over samtlige grundejere, der for det løbende skatteår er sat i skat til kommunen, men

ikke er optaget på de kommunale valglistor.

Stk. 2. Såfremt de ejendomsskatter, der for det løbende skatteår er pålagt samtlige de på den i stk. 1 omtalte fortegnelse opførte grundejere, udgør mindst 10 pct. af kommunens samlede skatteudskrivning, afholdes der valg af en repræsentant for de pågældende, som tiltræder kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med § 6.

Stk. 3. Valgets afholdelse meddeles ved brev til de berørte grundejere senest en måned før valgdagen. Kandidatlistor, hvorpå der bringes højst fem navngivne personer i forslag, skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest klokken 19 den 15. dag før valget. Hver liste skal være ledsaget af underskrift af mindst tre, højst ti, af de valgberettigede grundejere. På kandidatlistor kan alene opføres personer, der er opført enten på de kommunale valglistor eller på den særlige grundejerliste.

Stk. 4. Såfremt der inden fristens udløb er indkommet mindst én kandidatliste, foretages valg, der foregår ved udsendelse af trykte stemmesedler, som tilbagesendes så betids, at de er valgbestyrelsen i hænde dagen før afholdelsen af det kommunale valg.

Stk. 5. Ingen kan udøve valgret for mere end én ejendom i en kommune. For ejendomme, der besiddes af to eller flere personer i fællesskab, kan kun en af besidderne udøve valgret. Der kan ikke udøves valgret for ejendomme, der anvendes til udlejning, eller som åbenbart er udbudt til salg.

Stk. 6. Såfremt antallet af tilbagesendte stemmesedler, heri medregnet blanke og ugyldige, udgør mindre end 50 pct. af an-

tallet af udsendte, kan der ikke vælges nogen repræsentant for de udenbys grundejere.

Stk. 7. Ved valgets opgørelse konstateres først, hvilken kandidatliste der har fået flest stemmer, og derefter, hvorledes stemmerne på denne liste fordeler sig på de enkelte kandidater. Den kandidat på den vindende liste, der har fået flest stemmer,

erklæres for valgt, og listens øvrige kandidater erklæres for stedfortrædere i rækkefølge efter deres stemmetal.

Stk. 8. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler i forbindelse med de i denne paragraf omhandlede valg.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. juli 1969.

Bemærkninger til lovforslaget.

Det er et fundamentalt demokratisk princip, at borgerne skal have mulighed for gennem valgetten at bestemme over skatternes fastsættelse og de indkomne beløbs anvendelse. Ganske vist må det indrømmes, at dette princip næppe nogen sinde vil kunne virkeliggøres fuldstændig konsekvent, men hvor det er muligt, må en større tilnærmelse til princippet kunne gennemføres.

Ikke mindst efter, at et betydeligt antal medborgere i alle samfundsgrupper har erhvervet sommerhuse og andre former for fast ejendom uden for den kommune, hvori de pågældende personer har fast bopæl, er der opstået et demokratisk misforhold derved, at deres ejendomsskatter fastsættes, uden at de har nogen indflydelse på fastsættelsen eller på, hvorvidt vedkommende kommuner anvender de indkomne beløb til løsning af offentlige opgaver, som sommerhusejerne eller andre grundejere har særlig interesse i. Man kan vel henvise til, at de mange steder dannede grundejerforeninger ved forhandling med vedkommende kommuner har kunnet få gennemført krav og ønsker fra grundejernes side, men dels beror udfaldet af disse forhandlinger til syvende og sidst alene på kommunalbestyrelsens velvilje, dels er det betænkeligt, at indflydelse på offentlige anliggender skal gøres betinget af medlemskab af private organisationer.

Nærværende forslag tilsigter en forsøgsvis løsning af dette problem, idet der herefter skulle være adgang for udenbys grundejere til at vælge en repræsentant, der skulle tiltræde kommunalbestyrelsen i sager, der vedrører de udenbys grundejere med hensyn til den tekniske forvaltning, kommunens budget og regnskab samt skatteudskrivningen.

Ordningen er begrænset til kommuner, hvori mindst 10 pct. af de kommunale skatter udskrives på fast ejendom, hvis ejere ikke har bopæl i kommunen, og desuden betinget af, at mindst 50 pct. af de valgberettigede deltager i den foranstaltede afstemning. Det lader sig ifølge sagens natur ikke sige, hvor mange kommuner der herefter vil falde ind under reglerne, men de vil dog i hvert fald omfatte en del af de typiske sommerhuskommuner og måske også visse af de kommuner, der har et stort antal erhvervsvirksomheder inden for deres grænser.

Det bemærkes, at stemmeretten er tildelt den pågældende ejer, således at ingen kan udøve stemmeret for mere end én ejendom i en kommune, og at der ved fælleseje kun kan udøves stemmeret af én af ejerne. Udlejningsejendomme, hvis ejendomsskatter normalt vil blive overvæltet på lejerne, der som regel i deres egenskab af borgere i kommunen vil have valgret til kommunalbestyrelsen, er ikke omfattet af ordningen, og det samme gælder ejendomme, der åbenbart er udbudt til salg, idet det ville være urimeligt, om sælgerne skulle kunne få indflydelse på den pågældende kommunes anliggender fire år frem i tiden.

Amtskommunerne er af praktiske grunde ikke medtaget i ordningen, uanset at enkelte amter må antages at få en betydelig del af deres skatteindtægter fra grundejere, der ikke bor i amtet — enten direkte gennem den amtskommunale grundskyld eller indirekte via påligningen på kommunerne.

Til § 2.

Det foreslås, at ordningen får gyldighed ved de forestående kommunalvalg.